SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 9. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Telefon: Brunkeberg 1497. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 1 Maj 1903. | Expedition: Vallingatan 11. Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre. Annonspris 20 öre pr petitrad. | 23:e Årg.

Gustave Charpentier.

Kompositören till »Louise» är icke den förste med namnet Charpentier, som gjort detta berömdt i Frankrikes musikhistoria. I Paris lefde och dog fordom en Marc Antoine Charpentier (1634—1704), kapellmästare och ansedd komponist, hvars verk i manuskript fylla 28 folioband. Man har af honom ett par operor, »Acis et Galathée» och »Médée», musik till dramer af Molière och Corneille etc., men i synnerhet kyrkliga verk, hvaraf oratoriet »Petri förnekelse» (»Le reniement de St. Pierre») med stor framgång för några år sedan uppfördes i Paris. Om den nutida komponisten med samma namn står i släktskap med den ofvannämnde upplyser ej musikhistorien.

Gustave Charpentier.

Gustave Charpentier är född den 25 juni 1860 i Dieuze (Elsass-Lothringen). Han började sina musikstudier i Lille, där det finnes en filial af musikkonservatoriet i Paris, och sedan vid detta, där han hade Massard, Pessard och Massenet till lärare. Konservatoriet lämnade han 1887, då han vann romarepriset med kantaten *Didon* (1889 uppförd i Brüssel). Redan i sin första, från Rom till Paris sända komposition, den ännu på symfonikonserter i den franska hufvudstaden spelade orkestersuiten *Impressions d'Italie* visade han en synnerlig böjelse att musikaliskt illustrera det honom omgifvande folklifvet och gick härvid i koloritens realistik ännu längre än den med honom konstnärligt befryndade Berlioz gjort i sin »Harold en Italie». Öfverflyttande sina konstnärliga grundsatser på hemlandets förhållanden skapade han *La vie d'un poète* (1893), en slags kantat för soli, kör och orkester (symfoni-drama i 4 afdelningar till egen text), hvari han gjorde en poet till medelpunkten i åtskilliga folkscener ur pariserlifvet, liknande dem som han sedan skildrat i »Louise». Härefter följde *Les fleurs du mal* för orkester efter dikter af Baudelaires, delvis med kör, *Impressions fantes* (1895) för kör och orkester och *Le couronnement de la Muse* (1897, uppförd 1898 i Lille). Denna kantat uppfördes under bar himmel i Paris och »sånggudinnan» i den framställdes af en verklig arbeterska. I själfva verket var denna kantat en lösryckt scen ur musikromanen »Louise» (Louises kröning på Montmartre), hvartill han redan 1893 till hufvuddragen gjort utkast. Fem år förflöto emellertid, innan Charpentier öfverlämnade *Louise* till Opéra Comique och ytterligare två år innan den blef uppförd. Framgången var i Frankrike exempellös och ihållande; äfven i Tyskland artar det sig därtill.

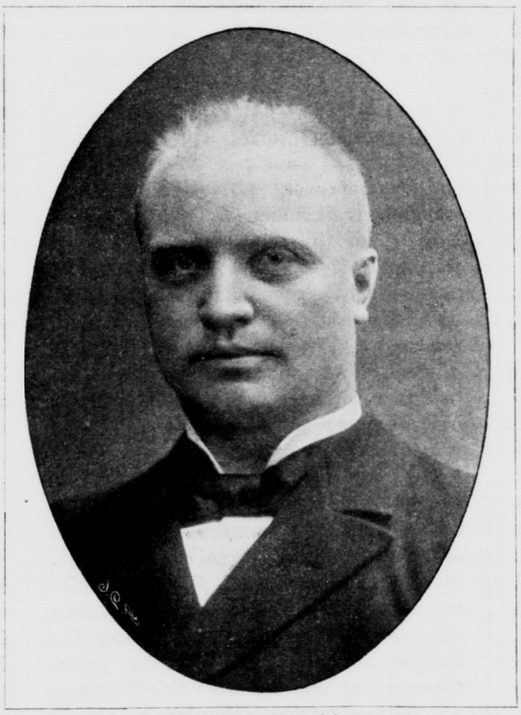

Vilhelm Herold.

Skulle vi vilja höra något af komponisten själf om hans konståskådning, erbjudes oss tillfälle därtill genom ett bref af honom till hans tyske öfversättare dr. Otto Neitzel, intaget i Köln. Zeit. På Neitzels till Charpentier framställda fråga, om ej hans sånggudinna skiftar i scharlakansrödt, svarar komponisten: »Ha, ha! skulle jag vara anhängare af socialdemokratiska läror? Intet däråt, men väl utgör lindrandet af proletärelandet en af mina ifrigaste omsorger, min fixa idé, min sport, om ni så tycker. Konsten är så lyckliggörande, utöfvar på människorna en så själsrenande verkan, att deras beröfvande däraf gränsar till grymhet, och

att man ej kan bjuda nog af konst åt de hungrande, åt dem som ej kunna svinga sig upp till de förnämas, låt oss säga de mättades, konstnjutningar. Ingen publik, bestode den ock af endast arbetare, är så ringa och obetydlig, att ej konstnären bör af hela sin själ söka tillfredsställa dess konstbehof. Det finns ju en viss exklusiv konst, som är endast för dem, som nått en högre bildning, men det gifves också en annan för mindre bildade och för nervösa. Man må endast af konst välja den kost man bjuder folket. Hvad som visar klara kraftiga grundlinier, hvad som låter starka lidelser afslöja sig och betvingas, hvad som öfverensstämmer med sundt människoförstånd, det är den rätta. Icke den, hvari den moderna för realistisk gällande pessimismen firar sina orgier. Arbetaren, som får slita veckan igenom, vill vederkvickas af sköna bilder, af högstämdt tal, han vill finna, att det vid sidan af det tunga arbetet och lönen därför gifves en värld, en spegelbild af det verkliga lifvet, som med utgallring af allt det obetydliga och värdelösa ställer fram det upphöjda i en förstärkt dager, i stället för slumpen sätter ändamålsenligheten och öfvergjuter allt med ett skimmer af skönhet. Hvem behöfver detta bättre än gemene man, folket!» — I dessa teoretiska konståskådningar framträder ock Charpentier som en den sceniska musikens Zola.

Vilhelm Herold.

Med anledning af den danske operatenoren Herolds förnyade gästspel här med denna månads början ha vi till påminnelse därom infört hans porträtt i dagens nummer. De stora framgångar hr Herold genom sin vackra stämma och sång samt dramatiska talang skördade under gästbesöket här vid samma tid 1901 äro nog i godt minne, och de skola säkerligen ej blifva mindre denna gång. Han första roll på vår operascen var då Don José i »Carmen», därefter följde Faust, Canio, Turiddo och Lohengrin.

I afseende på biografiska notiser om konstnärer hänvisa vi till 1:a majnumret för ofvannämnda år. Såsom en resumé däraf i största korthet må följande anföras. Hr Herold är född den 19 mars 1865 i staden Hassle på Bornholm, son af en bagare, hvars yrke blef hans första verksamhet vid 14 års ålder. Efter faderns död 1881 ville en af hans bröder, skollärare på landet, göra honom till seminarist, men musik och teater lekte i hågen hos det unga lärareämnet. På väg till Jellinge by i Jylland. där han, med understöd af en i Amerika bosatt bror, skulle genomgå en treårig seminariekurs, passerade han Köpenhamn och vågade sig då upp till operachefen, kammarherre Fallesen med förfrågan om han kunde använda honom vid operan. Men kammarherren behöfde honom ej vid kören. I Jellinge gjorde han sig snart bekant för sin ypperliga tenorröst i därvarande sångförening och bildade själf en kvartett, som uppträdde offentligt i trakten. Så fick han en gång i Veile sjunga för Edvard och Nina Grieg. År 1886 tog han skollärareexamen i Aarhus, då sånginspektor Sanne och organisten Robert Allen blefvo så intagna af hans sång, att de erbjödo sig taga hand om hans utbildning till sångare. Så reste han till Köpenhamn, där Allens från Paris nyss hemkomne bror George ledde hans sångundervisning och Sanne rekommenderade honom hos kapellmästaren Joh. Svendsen. Han måste dock fortfarande skaffa sig lefvebröd som lärare. Efter uppmaning af Gade att egna sig åt sången och sedan han tagits om hand af skådespelaren Jerndorff och sångläraren prof. Leop. Rosenfeld, debuterade han den 10 febr. 1893 som Faust. 1894 engagerades Herold att medverka vid skandinaviska konserterna i Chicago under utställningen, där han dröjde ett par månader, erhöll samma år stipendium och studerade musik och scenisk konst i Tyskland och Paris. Genom en förkylning var han nära att förlora sin röst, men en vistelse i Norge återställde honom och han idkade sedan under ett år sångstudier i Paris för Devillier. Efter hemkomsten därifrån började han åter sin verksamhet vid Köpenhamnsoperan, hvilken han sedan tillhört såsom en af dess bästa förmågor.

Charpentiers »Louise».

Operan *Louise* betitlas af sin skapare såsom »musikroman». Om densamma läser man följande i en tysk musiktidning. En opera i arbetskläder hör till nutidens uppenbarelser. Förr var en sådan otänkbar utan konungar, furstar och grefvar — i våra dagar har scenens hofmusik aflagt peruken, anlagt arbetsblusen och smort sitt hufvud med social olja. Att den moderna musiken, d. v. s. dess populära konstform, operan, därigenom att den flyttat det folkliga på scenen, också själf i den nya dräkten framträdt på ett mera enkelt folkligt sätt, kan man ej påstå. Men komponisterna i första rummet tro på detta i musiken insmugglade drag hos nutiden, tränga undan konungar och grefvar samt ställa »proletärerna» af alla stånd så skickligt upp på ledmotivernas ställningar, att de nästan taga sig ut som operahjältar. Sedan Zola, den naturalistiska romanens fader, tillsammans med Bruneau gjorde försök att i »La Rêve», »Attaque du moulin» och »Messidor» skapa en naturalistisk opera eller åtminstone öfverflytta sina konstnärliga grundsatser på musikdramat, har denna tanke allt jämt lockat de franska komponisterna, till dess det lyckats en 33-årig diktar-komponist, som själf skrifvit sina texter efter Wagners och Berlioz' förebild, att blifva den sceniska musikens Zola — åtminstone såsom man kan döma efter det sätt, hvarpå operan »Louise» af Gustave Charpentier mottagits af publik och kritik i Frankrike och Tyskland.

»Louise» uppfördes första gången år 1890 på Opéra Comique. I Tyskland gafs den allra först på stadsteatern i Elberfeld, sedan straxt därefter i Hamburg, Leipzig, Köln, Berlin, Frankfurt a. Main o. s. v. och är för närvarande en repertoarpjes på större och mindre teatrar. Ämnet är mycket enkelt. De fyra hufvudpersonerna äro »fadern», »modern», dottern Louise och hennes älskare Julien. Fadern är en simpel arbetare, dottern en hederlig och bra sömmerska, anställd i en affär för damartiklar i Paris, Julien är skald och bohème. Alla bo de på Montmartre, lokalen för denna specifikt parisiska atmosfär, som ger sin rätta doft åt denna »musikroman».

I första akten neka Louises föräldrar att gifva hennes hand åt Julien, emedan han ej är någon arbetare utan betraktas som en odåga. Louise låter sig då i andra akten enleveras af Julien. I den tredje, musikaliskt skönaste akten, förekommer en i sceniskt hänseende fängslande episod med Louises kröning till Montmartredrottning, hvarvid ett panorama af Paris i aftonbelysning gör stor effekt. I denna akt uppsöker modern det unga paret som hyllar den fria kärlekens princip och förmår Louise att återvända till föräldrahemmet, där fadern ligger sjuk. I fjärde akten söker den tillfrisknade fadern att hålla dottern kvar hos sig; hon får icke återvända till det förföriska lifvet i Paris. Men Louise trängtar efter glädje och njutning, och så flyr hon på nytt under det föräldrarna förkrossas af grämelse och smärta. Med faderns förbannelse öfver de hemlighetsfulla lockelserna af den mäktiga sirénen Paris, som röfva bort döttrarna och med sinnebedårande sånger drager dem in i lifvets glädjeyra, slutar musikromanen.

Denna i största korthet skisserade redogörelse för handlingen — heter det vidare i den anförda artikeln — ger dock ett svagt begrepp om verkets märkliga karaktär och dess fängslande stämningsrikedom. Den senare ligger i den romanartade miljöskildringen och i den symboliska personifieringen af kollektiva begrepp, min-

dre i den naturalistiska efterbildningen af verkligheten i Zolas anda. Dit hör t. ex. den i stilla adagio tecknade spisningsscenen hos arbetarfamiljen, Montmartre-Paris' uppvaknande med dess lumpsamlare, gatsopare, mjölkfruar, tidningsförsäljerskor, gendarmer, studenter etc., där musiken i en mångstämmig konsert af *cris de Paris* besitter en högt stegrad uttrycksförmåga. Musikaliskt intressant är likaså den fängslande ensemblen i sömmerskornas atelier i andra akten, sånggudinnans kröning med bohème-hyllningen i tredje akten, som emellertid slutar helt lamt med uppträdandet af den osympatiskt skildrade modern. I fjärde akten finner komponisten gripande toner för skildrandet af faderssorgen och förlusten af dottern — skada blott att den i Wotans basun-jargon talande fadern, när helst han träder fram, garanterar en kvart af dödande tråkighet. Härmed komma vi till de musikaliska egenskaperna hos operan, som med den oväntadt stora framgång verket rönt i Frankrike och nu sedan i Tyskland ej kan förtigas, om man icke skall få ett falskt begrepp därom. Blott såsom naturalistisk miljö-musiker åstadkommer Charpentier det stora i situations- och personkaraktäristik, hvilket ger musikromanen intresse och betydenhet. Bohèmien'en hos Charpentier står högre än den planmessigt skapande musikern; teknikern står öfver uppfinnaren. Hans tema äro färglösa och blodfattiga, och där de skola uppbära symboliska tankar, passa de ofta icke ihop med handlingen. Äfven där det gäller ett lugnt utspinnande af stämning och känsla, framträder Charpentiers melodiska karghet: han förmår icke fasthålla och afsluta lyriska stämningar. I dramatiskt hänseende räkna vi som ett felgrepp att icke Louises far till slut ger uttryck åt erkännandet att han gjort bättre om han låtit de båda älskande genom hans ja-ord förenas, när Julien i ett bref bedt därom. Af Charpentiers musik och operans intima sceniska verkan känner man sig emellertid oemotståndligt medryckt så att man låter betänkligheterna fara. I denna opera, den allra modernaste som hittills blifvit skrifven, har man ett verk, som till ämne och stil kan räknas bland den nutida operamusikens märkligaste företeelser.

Rousseau som musiker och hans åskådningssätt jämfördt med Richard Wagners.

Bemyndigad öfversättning af *E. H.*

(Forts. och slut.)

Rousseau sysslar liksom Wagner med frågan om språkets ursprung och lär i sällsam öfverensstämmelse med honom. »Med de första ljuden bildade sig de första artikulationerna eller de första tonerna, allt efter egenskapen hos de känslor, som ingaf de ena eller de andra. Vreden afpressar ett vredgadt skri, som frambringas af tungan och gommen, men kärlekens uttryck är mjukare, det erhåller sitt karakteristiska ljud från stämbanden och detta ljud blir en ton. Under den lyckliga himmel och i det lyckliga tillstånd, då språken uppstodo, voro språk och musik ett.» Jämföre man därmed Wagners uttalande: »Det naturliga uttrycket för människans inre tillstånd är tonspråket. Att människornas första språk haft stor likhet med sång torde ej höra till omöjligheterna.» Angående franska språket yttrar Roussau, att ett språk, som blott har artikulationer och ljud, kan återgifva idéer, men för att kunna tolka mäktiga känslor och yttre föreställningar, måste det äfven besitta rytm och toner. Melodien bör flyta ur språkets accenter.

Äro ej följande ord likasom riktade mot den moderna teorien af musiken såsom en sig i toner rörande form: »Likaså litet som det är måleriets konst att sammansätta färger på ett för ögat angenämt sätt, likaså litet är det musikens konst att förena toner på ett för örat angenämt sätt. Människan må blott sjunga och man kan hvarken höra sång eller musik, utan att genast säga: Här är ett andra brännande väsende.» Enligt såväl Rousseau som Wagner är ordet blott ett medel till att bestämma föremålet, under det att sången väcker i hjärtat just den känsla, som med ordet åsyftas. Hvem känner ej huru långt tillbaka i det hänseendet instrumentalmusiken står. »Hör blott hur Rousseau yttrar sig om sonaten. »Jag skall aldrig», säger han, »glömma den berömde Fontenelle, som på höjdpunkten af otålighet öfver den eviga instrumentalmusiken, utropade: »Sonat, hvad begär du af mig!»

Af särskildt intresse är det att se, hur Rousseau fattar operans uppgift och af det förutgångna kunna vi bilda oss en föreställning därom. I sitt »Dictionnaire de musique» definierar han operan på följande sätt: »Operan är ett dramatiskt och lyriskt skådespel, som i sig förenar alla de sköna konsterna till en för att medelst angenäm påverkan på sinnet framkalla deltagande och illusion.» Beståndsdelarne i en opera äro dikt, musik och dekoration. Genom poesien talar man till anden, genom musiken till örat, genom måleriet till ögat och det hela måste sammansmälta till ett helt för att röra hjärtat och på en och samma gång frambringa samma intryck. Man bör åt ordet gifva hvarje möjlig och för detsamma passande accent och man lägger i orkesterritornellen hela melodien och kadensen, samt som stöd för det hela största möjliga rytm.» Liknar det icke helt och hållet Wagners åsikt om det sjungna dramat! Rousseau betonar liksom Wagner, att i operan, måleri, musik och poesi böra vara förenade för samma ändamål. Icke blott som sång liksom hos Lulli, alltså ordets recitation, ej heller som blott öronmusik liksom hos Rameau, d. v. s. i en musik, grundad på tonernas tjusning, bör musiken uppfylla sin uppgift för operan. Är det icke en öfverraskande förkänsla af Wagners stil, i hvilken musiken ej sluter sig bokstaf efter bokstaf till ordet, utan ordet fastmer fulländar en ur det djupaste sinnesbehof framspringande melodisk gestalt. »Den dramatiska melodien», säger Wagner, »är ett skridande från förståndet till känslan, ur ordfrasen till melodien.»

Musiken bör enligt Rousseau stå i öfverensstämmelse med språket. Italienaren må bruka italienska arier, turken turkiska. Fransmannen måste alltså hafva fransk musik. Kören tillmätte Rousseau ej någon betydelse. En vacker kör är ett prof för en nybörjare, som där kan visa sin kunskap om harmoniens regler isynnerhet om dess mognaste frukt, fugan. Balett tillhör ej operan, den stör det enhetliga intrycket. Ouvertyrens karaktär skall motsvara operans. Den bäst förstådda ouvertyren är den, som försätter åhörarne i sådan stämning, att de utan ansträngning kunna hänge sig åt det intresse, som man från början vill ingjuta hos dem.» Dessa som exempel anförda yttranden af Rousseau äro tillräckliga för att visa, huru han vill hafva musiken uppfattad och för att påpeka den stora släktskap, som finnes mellan Rousseau och Richard Wagners tänkesätt, isynnerhet vid musikens användning i den dramatiska handlingen.

Rousseau kunde ej förverkliga sitt ideal, därtill funnos ej de konstnärliga förutsättningarna. Han ansåg den italienska musiken vara den, som komma skulle; naturligtvis gillade han ej den ytliga opera-arian, utan de stora italienska mästarnes gedigna musik. Mot den franska tonkonstens fördärfliga riktning ställde han den italienska, i förbindelse med hvilken han sökte föra sina grundsatser till seger. Rousseaus förhållande till italienska musiken förstår man tydligast däraf, att han i kampen mellan Gluckister och Piccinister ställde sig på Glucks sida.

Som exempel för sina tänkesätt, såvidt de kunde finna förverkligande, valde han idyllen och detta stod ju i öfverensstämmelse med hans längtan efter en tillbakagång från öfvermåttan af kultur till naturtillståndets tid. Sitt omdöme om det verk, hvars diktare och tonsättare han var, uttalar han med följande ord: »Hvad som gör denna opera njutbar för folk med smak, är den fullkomliga öfverensstämmelsen mellan text och musikdetaljernas noga samhörighet, hvilket allt formar det till ett fullkomligt helt. Öfverallt har

komponisten tänkt, känt och talat i samklang med diktaren, den enes uttryck harmonierar öfverallt så fullkomligt med den andres, att man alltid förnimmer begge besjälade af en och samma ande.»

Från scenen och konsertsalen.

Kgl. Teatern. April 16. *Egmont.* — 17 Saint-Saëns: *Simson och Delila.* — 18 Donizetti: *Regementets dotter;* Mascagni: *På Sicilien.* — 19 Donizetti: *Leonora* (Alfonso: hr Frith. Strömberg, deb.). — 21, 27, 30 Gounod: *Romeo och Julia* (Julia: frk A. Lagergren, deb.; 27, 30 M:lle Yvonne de Tréville, gäst). — 22, 24, 26 R. Wagner: *Rhenguldet* (Fricka, Freja: fruar Jungstedt, Lindberg; Erda: fru Mandahl, deb.; Woglinda, Wellgunda, Flosshilda: fru Bartels, frkn Hulting, Edström; Wotan, Donner, Froh, Loge, Mime, Alberich: hrr Wallgren, Mandahl, Malm, Nyblom, Ericson, Söderman; Faffner: hr Sellergren; Fasolt: hr G. Sjöberg, deb.). — 23 Puccini: *Bohème* (Musette: fru Lindberg; Parpignol: hr Widerfeldt). — 25 Thomas: *Mignon.* — 29 Verdi: *Aida* (Amneris: fru J. Claussen, deb.; Aida: fru Östberg; konungen, Radames, Ramphis, Amonasro, en budbärare: hrr Sellergren, Nyblom, Wallgren, Söderman, Ericson).

Vasa-teatern. April 16—20 *Florodora.* — 19, 26 *Nerkingarne* (matine). — 21—30 Offenbach: *Sköna Helena* (Helena: fru Anna Norrie, gäst; Orestes, Bacchis: frk Berentz, fru Lund; Paris, Menelaus, Agamemnon, Calchas, Achilles: hrr Adami, Salmson, Lund, Ringvall, Svensson; Ajax I och II: hrr Henning, Engdahl).

Musikaliska akademien. April 19. Matiné af sångsällskapet »O. D.» från Uppsala. Biträdande: frk Anna Lagergren, k. hofkapellet; dirigent: Dir. mus. Iv. Hedenblad. — 25 Konsertföreningens 4:e folkkonsert. 1) Mozart: Symfoni, D-dur, n:r 38; 2) L. Spohr: Romans för klarinett (hr Löfgren) och ork. 3 a) Erik Åkerberg: »På fjället», stämningsbild för strråkorkester; b) A. Hallén: Vasamarsch ur suiten »Ur Gustaf Vasas saga», för ork.; 4) Em. Sjögren: »Bergmanden», dikt för baryton (hr G. Sjöberg) och ork.; 5) C. M. v. Weber: uvertyr till »Oberon». Dirigent: hr Tor Aulin. — 23 Konsertafton af hr Richard Anderson, med 4 manliga elever. Pianokonserter med orkester af 1) Grieg: A-moll, op. 16; 2) J. S. Bach: D-moll; 3) Åd. Wiklund: Konsertstycke; 4) A. Rubinstein: G-dur, op. 45. — 28 Musikföreningens 3:e abonnemangskonsert. Biträdande: fruar D. Edling, J. Claussen; hr C. F. Lundqvist, S. Nyblom, C. A. Genzel, Åke Wallgren, G. Sjöberg, Frithiof Strömberg, k. hofkapellet. Dirigent: prof. F. Neruda. Program: »Kristus», oratorium af Friedr. Kiel.

Vetenskapsakademien. April 17. Aulinkvartettens 5:e (sista) kammarmusiksoaré. 1) A. F. Lindblad: Strråkkvintett, F-dur (2:a altviolin: hr Emil Sundqvist); 2 Frans Berwald: Pianokvintett, C moll; 3 Wilh. Stenhammar: Strråkkvartett F-dur (f. f. g.). — 23 Konsert af hr Frith. Strömberg. Biträdande: hr Gustaf Molander (violin), frök. Kerstin Sundbaum (ackomp.). — 28 Bellmansafton af hr Sven Scholander.

K. F. U. M.-salen. April 29. Konsert af fru Olga Sterzel. Biträdande: Kammarmusikus C. Bach, hrr Em. Sjögren, E. Danckwardt, damkör. Ackompanjatriser: fröken Märtha Ohlson, fru Alma Santesson.

Wagners »Rhenguldet» har, för första gången under detta spelår, återuppträdt på repertoaren. Loge, som förut representerats af dr. Briesemeister, har nu i hr Nyblom fått en ny framställare, som stod på jämnhöjd med den förre i dramatisk rörlighet och äfven vokalt utförande af det maktpåliggande partiet. Flera andra nya rollbesättningar lända det hela till fördel. Särskildt verkade hr Gustaf Sjöbergs goda röst förträffligt i Fasolts parti, hans andra debutroll; hr Sellergren hade efterträdt hr Elmblad såsom den andre jätten, fru Mandahl inträdt såsom Erda efter fru Afzelius och hr Ericson såsom Mime efter hr Nyblom. Med denna roll dokumenterade sig hr Ericson såsom en verkligt god förmåga för operan. Herr Mandahl gjorde af Donner en väl svag dundergud efter hr Lejdström. Öfriga medverkande, likasom orkestern under hr Hennebergs säkra ledning, gjorde sin sak på bästa sätt. Om början af detta musikdrama hade måttliga dimensioner, skulle det obetingadt mera fängsla intresset. Första scenen, i Rhenfloden, är för utdragen och förspelet gör med sitt olidligt långa grundackord ungefär samma nervfrestande intryck, som den uthållna tonen af en mistlur på något afstånd. Äfven med fara att anklagas för »majestätsbrott» våga vi detta påstående.

Gounods »Romeo och Julia» har beredt tillfälle till en fortsatt debut i den kvinnliga titelrollen samt ett gästspel i denna af M:lle Yvonne de Tréville. Den unga sångerskan, som förut endast låtit höra sig här från konsertestraden (se närmare om henne i Sv. Musiktidn. N:o 8 med hennes porträtt), vann med rätta såsom Julia ovanligt lifligt bifall, icke så mycket för sin röst, hvilken ej besitter stor volym, som för sin utmärkta sångkonst, sitt okonstladt behagliga spel, som äfven i de tragiska momenten var berömvärdt. Den bekanta valsen i första akten kan väl knappast få ett mera intagande och mästerligt återgifvande. M:lle Tréville torde möjligen komma att uppträda äfven som Mignon. I »Romeo och Julia», som med henne gifvits två gånger, sjöng hr Ödmann Romeo första gången, sedan hr Malm, emedan hr Ödmann af sjukdom hindrades att medverka. Såsom Alfonso i »Leonora» har hr Frith. Strömberg gjort en ny debut, likaså fru Julia Claussen som Amneris i »Aïda», hvarvid hennes präktiga röstmedel trädde ännu mera fram än förut. Hela framställningen gjorde för öfrigt debuten särdeles lyckad. Herr Wallgren har som Ramphis vunnit en ny roll, sedan herr Sellergren ersatt hr Elmblad såsom konungen. Fru Östberg firade sin vanliga triumf som Aida och hr Nyblom är en utmärkt Radames.

På Vasateatern har fru Norrie med oförminskad framgång gästat som Sköna Helena, sedan »Florodora» spelat ut sin roll.

Konserternas antal har äfven under sista veckorna af april varit stort. I Musikaliska akademiens stora sal har man däraf haft fyra. Den första af Uppsalakören O. D., som under sin vanliga dirigent, dr. Ivar Hedenblad, den 19 april gaf sin brukliga vårkonsert och denna med synnerligen godt program. Detta upptog först Franz Schuberts vackra 8-stämmiga manskör »Gesang der Geister über den Wassern» (text af Goethe) med stråkorkester utan violiner. Mellan ett par orkesternummer, Södermans Concert-ouverture (F dur) och »Air de ballet» af J. Massenet, följde sedan sångkörer: »Tröst» (Merikanto), »Stämning» och »Killebukken» (nya, af Peterson-Berger), »Törsten och tapperheten» (Hedenblad). En särdeles vacker kantat följde därpå, benämnd »Våren», för manskör, sopransolo och orkester af den bekante franske komponisten Théodore Gouvy (f. 1822, † 1898 i Leipzig). Sopranpartiet utfördes i denna med god verkan af fröken Anna Lagergren. Konserten afslöts med körsånger: »I ensamme stunder» (Ole Bull), »Dans ropte felen» (P. Heise), »Sangerhilsen til bruden» (H. Kjerulf) och Josephsons »Vårsång». Stormande applåder vid konsertens slut framkallade, som vanligt, flere extranummer.

Konsertföreningen afslöt med sin sista »folkkonsert» sin första säsong och dess förtjänstfulla ledare, hr Aulin, fick jämte sin orkester genom rik hyllning mottaga ett välberättigadt tack af publiken för den stora insats den gjort i vårt musiklif genom sin verksamhet. Programmet för denna konsert bestod, såsom ofvan synes, mest af nyligen på de förra konserternas program stående verk. En nyhet var Åkerbergs stämningsbild »På fjället», ett melodiskt och orkestralt anslående stycke, något påminnande om Grieg. Sjögrens ypperliga bassång »Bergmanden» framträdde såsom nyhet genom ackompanjemangets välgjorda arrangering för orkester. Hr G. Sjöbergs kraftiga stämma gaf godt uttryck åt sången. Programmet upptog äfven Halléns präktiga »Vasamarsch».

Med Musikföreningens återgifvande af Kiels oratorium »Kristus» (förut af densamma gifvet 1896 och 1897) vann sällskapet jämte solister och den ututmärkte ledaren stor framgång. Fru Edling har fortfarande sin vackra röst i behåll och fru Claussen stod värdigt vid hennes sida. Herr Lundqvists mjuka och ädla sång i Kristi parti gör i detta den bästa verkan, äfven de öfriga solisterna, främst tenorerna Nyblom och Gentzel, utförde sina partes förtjänstfullt. Kören, med stundom svåra och höga sopranlägen och fugerade satser, som kräfva stor precision, skötte sig förträffligt under prof. Nerudas mästerliga ledning. Vid första uppförandet af detta verk på-

pekades dess många vackra nummer, hvarför ett framhållande af dessa nu torde vara obehöfligt och dessutom skulle taga i anspråk för stort utrymme denna gång.

Rich. Anderssons elevkonsert var intressant nog. Griegkonserten, som inledde densamma, fick något torrt och hårdhändt utförande, men följande nummer, en konsert af J. S. Bach, spelades mycket klart och stilfullt af hr Kumlien. Därpå följde en ny komposition, konsertstycke af hr Adolf Wiklund, speladt af honom själf med mycken bravur. Kompositionen, i nyare stil, visade talang särskildt beträffande behandlingen af orkestern, som dock arbetade väl massivt men bjöd på flere goda klangeffekter. Slutligen fick man höra Rubinsteins klassiskt vackra pianokonsert i G-dur, med verklig artistisk konst och smak spelad af den unge hr G. Heintze, son till den utmärkte, nu aflidne, orgelspelaren W. Heintze.

Den sista soarén för säsongen af Aulinkvartetten har nu ägt rum. Vid den förekom en intressant nyhet, stråkkvartett af hr W. Stenhammar, som i denna torde ha åstadkommit sitt bästa verk i denna musikgenre. De särskilda delarna i den utgjordes af Quasi Andante, Molto agitato, Lento sostenuto samt Fantasia e fuga. Ett snart förnyadt återgifvande af detta verk är önskvärdt. Hr Stenhammars stora talang som pianist trädde äfven under aftonen fram i den fängslande, originella pianokvintetten af Franz Berwald. En mera enkel och melodisk stråkkvintett, äfven den icke utan anslående partier i formellt och musikaliskt hänseende, inledde soaréen, vid hvars slut hr Aulin och hans kvartett fick mottaga publikens tack för denna säsong, uttryckt i lifliga bifallsyttringar. Kvartetten har i år likväl icke kunnat täfla med Konsertföreningen i fråga om fulltalig publik.

Sven Scholander roade, som vanligt, en talrik publik på sin soaré d. 28:de april. Denna hade en särskild lockelse däri att hr S. tillkännagifvit att han skulle sjunga till Bellmans egen cittra, som han fått låna från Musikhistoriska museet där den deponerats af sällskapet P. B. som fått den i donation. Donator ålade emellertid herr Scholander att endast behandla den med plektrum, som skulle vara enda rätta, historiska sättet. Hr S. ådagalade emellertid med en scioptikonbild, visande prof. Kraffts berömda Bellmans-porträtt, att skalden verkligen spelat instrumentet äfven med fingrarna. Behandlingen med plektrum åstadkom ett fult raspande ljud, som Bellman nog vid sång undvikit. Hr Scholander utbytte snart Bellmans-zittran mot sin egen luta. Programmet för aftonen upptog endast Bellmans-sånger, däraf för första gången Epistlarna n:o 57 och 20 samt sången n:o 18 om frossan. Stort bifall och flera extranummer följde till slut.

Fru Sterzels soaré gafs för talrik publik. En debut på operan hindrade oss att å den höra mer än de första numren, däribland en aria ur »Herodiade» och tre sånger af Sjögren inbringade fru S. rätt varmt bifall.

Musiknotiser

från hufvudstaden och landsorten.

Kgl. teatern. Danska operasångaren Herold, som under denna månad är engagerad för gästspel härstädes börjar detta i »Carmen» och kommer sedan hr Herold att, efter som det uppgifves, sjunga i »Pajazzo», »Lohengrin» och »Aïda». Efter slutadt gästspel här afreser sångaren jämte sin fru till Savoyen.

Musikaliska akademien hade den 30 april ordinarie månadssammankomst under ordförandeskap af kronprinsen, som därvid hälsade de nyvalda, vid sammankomsten närvarande ledamöterna och associéerna välkomna.

Vidare föredrogos och behandlades sedan sista sammanträdet inkomna remisser och skrifvelser, hvarjämte anmäldes gåfvor till akademiens bibliotek från vice häradshöfdingen Robert Bowallius, tonsättaren Patrik Wretblad, musikförläggaren Abr. Lundquist samt musikförlagsfirman i Leipzig Bosworth & komp.

Musikhistoriska museet har fått mottaga följande musikinstrument: af fabrikör Th. Winborg en norsk langeletk och en wambee, stränginstrument från Kongo; af fanjunkaren Oscar Ohlsson en basson russe, ett i början af förra århundradet uppfunnet, men snart ur bruk kommet bashorn, en af föregångarna till den nuvarande bastuban; af artisten Oscar Cantzler en konsertflygel, tillverkad af Streicher i Leipzig i början af 1800-talet, hvilket instrument på sin tid ofta brukade lånas till k. teatern vid konserter; af instrumentmakaren Alfred Brock en dörrcittra. Porträtt med egenhändiga påskrifter hafva lämnats af grefvinnan Mathilda Taube, född Grabow, samt hofkapellmästaren Joseph Dente. Af musikhandlaren Bertil Dahlgren har museet fått mottaga två notmanuskript af Eric Gustaf Geijer samt en af gifvarens farfader, F. A. Dahlgren (»Värmländingarnas» författare), som skolyngling år 1833 handskrifven flöjtnotbok. För öfrigt hafva äldre musikalier skänkts af följande personer: musikdirektörerna Ludvig Rubenius i Avesta och L. Aug. Lund, regissören Helmer Nygren, bokhandlaren Robert Sahlberg och grosshandlaren Carl Pihl.

Museet (Nybrogatan 9) hålles öppet söndagar kl. 1—3 och onsdagar kl. 1—4. Gåfvor till museet mottagas tacksamt af dess föreståndare, som träffas alla dagar å k. teaterns kansli.

Musikhistorisk matiné var d. 21 april anordnad i k. operans foyer till förmån för Musikhistoriska museet (entreafgift 10 kronor). Å denna bjöds musik på gamla instrument, sådana som hammarklavér, serpent, träskofiol, skalmeja etc. Hr Scholander sjöng till Bellmans cittra, hr Östman spelade på Kristina Nilssons kristallflöjt. För öfrigt biträdde hofsångerskan grefvinnan Taube, hrr Henneberg, Zetterquist m. fl. Närmare härom kan ej meddelas, då vi ej satts i tillfälle att bevista matinén. Konungen och kronprinsen hedrade den med sin närvaro.

Stipendier åt inhemska tonsättare. Sedan Musikaliska akademien afgifvit förslag till fördelning af stipendier och utdelande af belöningar från det under akademiens stat uppförda reservationsanslag å 6,000 kr. till stipendier åt yngre svenska musikidkare med anlag för tonsättningskonst samt till belöning åt eller uppmuntran af inhemska tonsättare för åstadkommande af musikaliska arbeten af högre värde, har k. m:t, med bifall till hvad akademien hemställt, dels medgifvit, att O. J. M. Morales må ytterligare under ett år, räknadt från och med den 1 juli 1903, åtnjuta ett stipendium å 1,000 kr., dels tillagdt musikidkarne O. E. Olsson och J. A. E. Skagerberg stipendier å 1,000 kr. hvardera att af dem innehafvas under två år från och med nämnda dag, dels ock förunnat tonsättarne A. Hallén och E. Sjögren belöningar af 1,000 kr. hvardera.

Fru Olga Sterzel, som studerat sångkonst i utlandet och under några år med framgång biträdt vid konserter härstädes samt nyligen gifvit en egen sådan, tillkännagifver att hon emottager elever i sång.

Den finska sångerskan Aino Achté, anställd vid Stora operan i Paris, torde komma att låta höra sig i Sverige. Hon har nämligen skriftligen förklarat för direktör Thalberg i Stockholm, att hon vore hågad att till hösten under hans ledning uppträda i Stockholm och landsorten i Sverige.

Bassångaren Herman Brag har, enligt en korrespondent från Berlin till H.-Bl. i Helsingfors, under denna vinter haft sin verksamhet vid Theater des Westen i förstnämnda stad och tillvunnit sig mycket erkännande. Han kommer emellertid att lämna Berlin, enär han lär ha erhållit ett mycket fördelaktigt engagemang som regissör och sångare vid hofteatern i Stuttgart.

Texten till »Louise», Pariserbild tecknad i musik i fyra akter, text och musik af Gustave Charpentier, har utkommit på Albert Bonniers förlag.

Fru Olefine Moe(-Thorsell), som på några år icke varit fast bosatt här i hufvudstaden, kommer, enligt hvad det förljudes, att nästa höst på fullt allvar slå ned sina bopålar härstädes. Hon kommer då äfven att återupptaga sina med rätta högt värderade sånglektioner.

Fru Signe Åkerberg, född Bohman, den unga altsångerskan, hvilken för ett år sedan debuterade som Amneris på k. teatern, har nu uppgjort kontrakt med direktör Ranft för nästa spelår.

Sydsvenska filharmonien, som under kompositören Anders Halléns ledning sistlidna oktober började ett alldeles nytt företag till tonkonstens befrämjande i Skåne, har under den snart tilländalupna vintersäsongen gifvit 16 större vokal- och instrumentalkonserter. Af dessa gåfvos fyra i hvardera af städerna Malmö och Lund, tre i Kristianstad, två i Köbenhavn och Helsingborg samt en i Landskrona.

Programmen hafva upptagits af körverk med orkester: Oratoriet »Elias» af Mendelssohn, Lyran och Harpan af Saint-Saëns, Gallia af Gounod, slutscenen af första akten af »Parsifal» af Wagner, En Botgörerska af Hallén samt smärre körer a capella af Riedel och Norman. För orkester hafva utförts: Musiken till »En midsommarnattsdröm» af Mendelssohn, symfoni i Ess-dur af Mozart. Suite nr 3 (ny) af Hallén, ouvertyrerna till »Coriolanus» och »Egmont» af Beethoven, förspelet till »Lohengrin» och »Charfreitagszauber» af Wagner, »Phaëton» af Saint-Saëns samt stycken för stråkorkester af Händel, Grieg och Herbert.

Såsom *solister* hafva medverkat: fröknarna Ellen Beck (Köbenhavn), Marta Sandal (Berlin), Ebba Björkbom och Signe Rappe (Stockholm), Selma Lundberg (Malmö), hrr Salomon Smith (Ystad), Gentzel och Elfgren (Stockholm) m. fl.

Körmedlemmarnas antal i Malmö och Lund utgör tillsammans cirka 150 damer och herrar.

Orkestern har blifvit sammanställd af medlemmar från musikkårerna af kungliga Vendes artilleriregemente, Skånska husarerna och dragonerna, jämte flera privata musici och amatörer, hvilka senare kategorier på det mest oegennyttiga sätt ställt sig till herr Halléns disposition. Och man med fullt skäl kan säga, att det konstnärliga resultatet utfallit öfver all förväntan.

Stockholms sångarförbund blef namnet på den stora manskör, som bildats för att skaffa hufvudstaden ett sångarpalats. Bildandet af jättekören och dess benämning beslöts å ett sammanträde den 18 april. »Stockholms sång- och musikpalats» skulle byggnaden komma att kallas. Förbundets första konsert, som blir en friluftskonsert, kommer att äga rum på försommaren.

Spanska original-orkestern kallas ett litet godt kapell af stränginstrument, som spelar för närvarande på Hasselbacken (inomhus). Det utgöres af 8 unga spanjorer i nationalkostymer, af hvilka sex spela mandolin eller gitarr, en harpa och en violin.

Musikuppvisning egde rum d. 20 april i Vetenskapsakademien med elever i högsta klassen af fröken Carlheim-Gyllenskölds musikinstitut. Bland musiknummer, som utfördes, må nämnas Preludium och fuga af Bach, Beethovens sonat op. 78, Variationer öfver ett originaltema för 2 flyglar af Schütt, Fantasie (d-moll) af Mozart, saker af Chopin, Liszt, Leschetitzky, Grieg, Sinding, Sjögren m. fl. Uppvisningen visade ett vackert resultat af undervisningen i det ansedda musikinstitutet.

Ett trettiotal yngre elever i hr Rich. Anderssons musikskola hade i samma lokal uppvisning en vecka senare. Äfven dessa gåfvo godt intyg om den undervisning de erhållit.

Sven Kjellström, den unge svenske violinisten, sedan tre år tillbaka anställd i den berömda parisiska orkestern »Concert colonne», gaf d. 25 april egen konsert i den franska hufvudstaden. Förutom två franska artister biträdde vid konserten professorskan Netzel (Lago) från Stockholm och fröken Hanna Maria Hanson, hvar och en ackompanjerande sina egna tonsättningar. Utom dessa spelade hr Kjellström Chaconne af J. S. Bach, Sonate af H. Alfvén och konsertstycke af Saint-Saëns. Hr K. skördade särdeles rikt bifall och utvecklade en teknisk färdighet, som säges ställa honom helt nära virtuoser af europeisk ryktbarhet.

Hr Kjellström begagnade i år vid sin konsert för första gången offentligen en särdeles utmärkt fiol, en äkta Ruggieri, betald med 15,000 francs, hvilken han nyligen erhållit som gåfva af en svensk mecenat, en väl nästan enastående uppmuntran åt en svensk violinist.

Vid Arbetareinstitutets sista folkkonsert för terminen söndagen d. 26 april utfördes violinsonat af Beethoven, violinstycken af Aulin, sånger af Verdi, Stenhammar, Merikanto och Peterson-Berger samt deklamation. Medverkande voro fröknarna Märtha Ohlson och H. Blomstedt, hrr N. Ericson och G. Lagercrantz.

Göteborg. Sista representationen af Lomberg-turnén ägde rum å Stora teatern d. 13 april med »Trubaduren», hvari fru Norelli återgaf Leonora, Luna, Manrico och Ferrando af hrr Martini, Bratbost och Di Giulio. — Den 19 gafs här en populär konsert af frk Marta Sandal och hr Bramsen. Den 21 gafs stor konsert af m:lle Yvonne de Tréville i K. F. U. M:s lokal med biträde af pianisten frk A. Molander och hr M. Oscár. Programmet upptog arior ur »Louise» och »Hamlet», duett ur Figaros bröllop, solosånger af hr Oscár och pianonummer. Den intagande sångerskan, med sin vackra och höga sopran samt vackra drill, som hon slår upp ända till höga C — säger en recensent — skördade entusiastiskt bifall. — Den 24 april gafs i Handelsinstitutet en konsert af barytonsångaren Ragnar Grevillius med biträde af fru Clary Morales samt violinisten Carl Bredberg och pianisten Ruben Liljefors. Konsertgifvaren sjöng själf »Der Wachtelschlag» af Beethoven, katalogarian ur »Don Juan», Schumanns »Ich grolle nicht» och »Einsamkeit», »Wieder möcht' ich dir begegnen» af Lassen, »Vi ses igen» af R. Liljefors samt »Dröm» af Sjögren. Fru Morales sjöng Sjögrens »Det driver en dug» och »I vaaren knoppes» samt Brahms' »Maienkätzchen» och »Salamander». Hrr Liljefors och Bredberg spelade en sonat af Beethoven (A-dur). Hr Grevillius' voluminösa och kraftiga baryton — säger en musikanmälare — har sällan klingat bättre och den talrika publikens bifall under aftonen var rikligt. — Göta P. B:s sångkör konserterade ett par dagar därefter i reallläroverket. Programmet upptog: 1) J. A. Josephson: »Korsriddarne utanför Jerusalem» för kör, soli och orkester; 2) Bellman-symfoni för stråkorkester och två valdthorn, arr. af van Eysden; 3) Körer för mansröster, däraf till sist Bellmanssånger. — En populär kyrkkonsert gafs d. 26 april af hr Knut Billberg med biträde af hr Carl Bredberg samt en större manskör under herr Aug. Norrbys ledning.

Karlskrona. Haydns oratorium »Skapelsen» uppfördes nyligen af Karlskrona musikförening under ledning af dess energiske och duglige chef, direktör Svante Sjöberg, äfven känd såsom talangfull kompositör. Hr Sjöberg hade samlat en 40 man stark kör och orkestern räknade 30. Utförandet var vårdadt och godt. Bland solisterna märktes tenorsångaren Gentzel.

Från våra grannland.

Kristiania april 14—30. Nationalteatern har ännu en gång uppfört »En midsommarnattsdröm» och, utom dramatiska pjäser, från d. 23 april flere gånger uppfört »Carmen» med fru

Oselio-Björnson i titelrollen samt hr Halfdan Rode. Fru O.-B. säges återgifva Carmen med ypperlig röst och konsekvent genomföra rollen efter sin uppfattning däraf. På Tivoliteatern har uppförts »Niniche» med fröken Gabrielle Bidenkap i hufvudrollen. En deklamatorisk-musikalisk soaré gafs d. 15 april af Thora Hansen med biträde af sångerskorna fröken G. Bidenkap och fru Dybwad. Den 17:de gafs en kyrkokonsert af Gröndahls kör, hvarvid utfördes bl. a. Kyrie af Georg Reiss för 8-stäm. kör, »Singt dem Herrn», motett för dubbelkör af J. S. Bach, Fantasi för orgel af Schellenberg öfver »Vår Gud är oss en väldig borg» m. m. Cæciliaforeningen under hr Thorvald Lammers direktion gaf d. 25 april Haydns »Skapelsen» med biträde af fru Adée Leander-Flodin samt hrr H. G. Lunde, Methlie och Cappelen.

Fru Leander-Flodin hade förut gifvit ett par konserter i Throndhjem, i frimurarlogens stora präktiga sal och af den fulltaliga publiken skördat lifligaste bifall.

Helsingfors april 13—30. Svenska teatern har jämte »Gamla Heidelberg» ett par gånger uppfört Millöckers operett »Söndagsbarnet». Andra teatrar ha endast haft dramatisk repertoar. D. 15 april gafs i universitetssalen konsert af sångerskan frk. Anna Fabritius, biträdd af frk. Ester Fabritius (pianoackomp.) och violinisten Henry Bonnevie; en folkkonsert gafs sedan af henne med samma biträdande. — Filharmoniska sällskapet gaf d. 20 april i Nya lutherska kyrkan konsert, hvarvid uppfördes det stora oratoriet »Kristus» af Franz Liszt. Biträdande voro: fröken Marie Berg fr. Berlin (sopran), Alexandra Ahnger (alt), hr Alfred Boruttan fr. Wien (tenor), hr Ettore Gandolfi (bas), hr Emil Hajek (orgel), symfonikören, en barnkör och filharmoniska orkestern; dirigent hr Rob. Kajanus. »Det» — såsom en recensent yttrar — »af trosnit inspirerade, skönhetsmättade verket» varade i tre timmar oaktadt förkortningar. Bland uteslutningar nämnas: 2:a afdelningen af »Fader vår» och arian »Tristis est anima mea», ehuru dessa höra till oratoriets bättre delar — Vid de populära konserterna i Brandkårshuset har som solister medverkat violinisten Hajek, fröken Maria Berg och hr Boruttan. — D. 22 april gafs en folkkonsert af frk. Karin Svanström (deklam.) biträdd af sångerskan fru Hilda Castegren och hr Gandolfi. D. 19 april gafs af Helsingfors' musikinstitut en extra musikafton, hvarvid utfördes: 1 G. Melartin: stråkkvartett n:o 3 Ess-dur (hrr Novacek, Laurén, Lichtenberger, Schneevoigt); 2. Klughardt: »Schilflieder» för piano, oboe (hr Schimonek) och violin; 3. Liszt: Don Juan-fantasi (hr Karl Ekman). — D. 30 april gafs konsert af akademiska sångföreningen, då programmet upptog körer af Reissiger, H. Kjerulf och finska komponister.

Viborg. Med en stor symfonikonsert d. 21 april afslutade hr Armas Järnefelt sin 5-åriga verksamhet här såsom kapellmästare vid Viborgs musikvänners orkester.

Köpenhamn april 15—30. Kgl. teaterns pjäser med musik ha denna tid utgjorts af »Trubaduren», »Bajadser», »Aida», »Orfeus och Eurydike», »På Sicilien» och, för första gången, Wagners »Siegfried», d. 25 april. Rollbesättningen var följande: Siegfried: hr Cornelius, Mime: hr Knudsen, Vandraren: hr Nissen, Alberich: hr C. Madsen, Fafner: hr Müller, Erda: frk. Dons, Brunhild: fru Brun, skogsfågeln: frk. J. Möller. I »Bajadser» har hr John Forsell gästat som Tonio. Kritiken är ej rätt nöjd med hans framställning, som företer en annan »skikkelse» än man är van vid i Köpenhamn. Nat. Tidende yttrar att han hvad spelet beträffar var förträfflig i komedien, men hans andra framställning »led så af teatermanér, att den starkt stack af emot hr Herolds gripande Canio och var långt ifrån hvad dansk smak kan finna verkningsfullt». — Casinoteatern har en längre tid haft »Wienerblod» på spellistan. D. 15 april gafs här populär konsert af frök. Sandal och hr Bramsen, d. 16 gaf Wolfgang Hansen sin 3:e abonnemangssoaré, d. 17 Margarethe Boye-Jensen sin 6:e romansafton med program af moderna danska, norska, svenska och finska sånger. — Cæciliaföreningen gaf d. 20 april sin 3:e konsert och samma dag kammarmusikforeningen soaré, då programmet upptog kvartetter af Schumann (F-dur) och Mozart (A-dur).

Från andra land.

Paris. D. 18 april gaf Concert Colonne i Châtelet-teatern en Grieg-konsert, vid hvilken den norske mästaren själf dirigerade flera af sina vackraste och mest populära verk. Konserten blef för Grieg en storartad triumf. Salongen var utsåld, de sista biljetterna betaltes med 30 francs. Vid inträdet hälsades Grieg med hjärtligt bifall, blandadt med hvisslingar från några nationalister med anledning af Griegs uppträdande i Dreyfus-saken. Några rop hördes af: »Ned med judarna!» Orostiftarna blefvo emellertid genast utvisade af polisen. Pianokonserten spelades glänsande af Raoul Pugno. Ellen Gulbranson blef också starkt hyllad och måste ge flera dacaponummer.

Opéra populaire på Theâtre de la république har upptagit Adams operett »Le sourd ou l'auberge plaine», och den muntrande pjäsen har gjort stor lycka. Operetten »Den döfve» uppfördes i Stockholm som »komedie med sång» på Operan 1854 (öfvers. af C. H. Rydberg), där den gafs två gånger.

Brüssel. Den 4 mars uppfördes här å Monnai-teatern en nyhet »Hans Michel», lyrisk komedi i 4 akter af Vallier och Garnier, musik af Albert Dupuis. Operan gjorde ofantlig lycka och anses komma att vinna lika stor framgång som Charpentiers »Louise», helst som den melodiska uppfinningen är rik och vacker. Efter premiären skref en anmälare följande: »En mästare har uppstått här — en mästare! Ty det verk, som i går gick öfver scenen bär omisskännligen snillets prägel på sin panna.» Komponisten är 27 år, härstammande från Vervier (nära Liège), där han 1895 lät uppföra ett litet verk »L'idylle». Vincent d'Indy fäste uppmärksamhet vid honom och förde honom till Paris och blef hans lärare.

Dödsfall.

Bellerman, Heinrich, J. Gottfried, professor i musikvetenskap vid Berlins universitet, f. 10 mars 1832, afled d. 10 april i Potsdam. B. verkade från 1853 som sånglärare vid det berömda Berlin-gymnasiet Graues Kloster och blef 1866 efter A. B. Marx universitetets musikprofessor. B. har gjort sig berömd genom sin skrift »Die Mensuralnoten und Taktzeichen im 15 u. 16 Jahrhundert» (1858). Han har äfven utgifvit »Der Kontrapunkt» och flere mindre teoretiska skrifter samt komponerat vokalmusik, däribland kören till Sophokles' »Ajax», »König Oedipus» och »Oedipus auf Kolonas».

Donnawell, Filip, kapellmästare, bekant som ledare under flere år af österrikiska gossorkestrarna, som gästat Stockholm. D. afled 1 april i Pankota (Ungern) 53 år.

Lindholm, Albert, pianist, repetitör vid k. operan härstädes, f. 12 sept. 1836 i Göteborg, afled här d. 19 april. Jämte sin broder Fredrik, f. 1837, (mera betydande som pianist) studerade han i Leipzig under Moscheles och Plaidy. Jämte sin far, musikdirektör J. A. Lindholm, uppträdde han sedan på konserter och förestod tillsammans med honom en musikskola i hufvudstaden med undervisning i pianospel och musikteori. Från 1868 till 1879 var L. anförare för Dramatiska teaterns orkester, och då denna 1879 indrogs, kom han till operascenen, där han till 1885 tjänstgjorde som 2:a kormästare, sedan som ackompagnatör och repetitör för solisterna.

Å Svensk Musiktidnings Expedition, Vallingatan 11, 2 tr., samt i bok- och musikhandeln finnes till salu

Melodiska Minnesblad

4 Pianostycken — *Barcarolle. Mazurka, Canzonetta, Nenia* — af Frans J. Huss. Pris 1 kr.

För Porträttsamlare!

Fina Sköntrycks-exemplar af Svensk Musiktidning, flere årgångar, säljas billigt å tidningens expedition

Vallingatan 11, 2 tr.

OBS. Äldre årgångar

af denna tidning, med eller utan musikbilaga, erhållas till nedsatt pris (endast kontant) å expeditionen.

I Musik- och Bokhandeln:

Populär Piano-Skola

med

Klaviatur-Tabell

för noternas snabba inlärande.

Ny, lättfattlig undervisningsmetod för barn, öfversatt och bearbetad efter

Prof. **H. von Bocklet.**

Häft. 3 kr., i pappband 3: 50, clothband 4 kr.

»Enkel, praktisk och fullt systematisk, gående i lagom hastighet och utan hopp från det lättare till det svårare. Torde vara den bästa pianoskola vi hittills haft i Sverige. En ytterligare förtjenst hos det verkligen vackra arbetet är att bearbetaren förmått göra det så alltigenom svenskt som det verkligen är.»

(Gotlands Allehanda.)

Elkan & Schildknechts Musikhandel
28 Drottninggatan 28.

J. G. MALMSJÖ, PIANOFABRIK
Kongl. Hofleverantör
GÖTEBORG
Etablerad 1843

Begagnade instrument tagas i utbyte. Bekväma afbetalningsvilkor.

Den *enda* svenska Pianofabrik, som vid mångfaldiga täflingar *alltid* erhållit *högsta* priset.

Talrika intyg från framstående musici och konstnärer.

GULDMEDALJ »för utmärkta flyglar och pianinos»

Göteborg 1891 Malmö 1896 Stockholm 1897

ensam bland svenska pianofabriker. Inalles *21 första pris*

A.-B. Skandinaviska Orgel- & Pianofabriken

(f. d. Skandinaviska Orgelfabriken)
Grundad 1865

rekommenderar sin tillverkning af **Orglar** för kyrkor, skolor och hemmen samt **Pianinon.**

Obs.! Uteslutande svensk tillverkning och följaktligen af utmärktaste och solidaste beskaffenhet.

Priskurant på begäran. Alla förfrågningar besvaras omgående.

Utställning & kontor Mästersamuelsgatan 32, Stockholm.

Pianomagasin.

Svenska Pianinos: Största lager från J. G. Malmsjö, Kongl. Hofleverantör, S. Andersson, Bergqvist & Nilsson, I. P. Löfberg & C:o, Stavenow & C:o m. fl.

Utländska Pianinos: från G. Schwechten, Steinweg Nachf. och Uebel & Lechleiter.

Flyglar: fr. J. G. Malmsjö, Steinweg Nachf. m. fl. — **Orglar:** från Mason & Hamlins verldsberömda firma.

Begagnade instrument tagas i utbyte.

Gust. Petterson & C:o,
13 Malmskilnadsgatan 13, Stockholm.

Svensk Musiktidning

Nordiskt Musikblad. — 23:dje årgången. — ***För hvarje musikaliskt hem,***

*utgifves 1903 efter samma plan som förut, innehållande **populär läsning i Musikaliska ämnen, porträtter** med **biografier** etc. Tidningen utkommer två gånger i månaden (utom juli—aug.). Pris **5 kronor** pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å **Expeditionen, Vallingatan 11,** 2 tr., i **bok- och musikhandeln,** å posten och tidningskontor. **I landsorten** prenumereras bäst å **posten.***

*N:o 1 innehåller porträtt af **F. A. Frieberg** och **Arvid Ödmann** (såsom Johan af Leyden i »Profeten»); N:o 2 porträtt af **Paula Lindberg,** f. Frödin, och **Anna Pettersson Norrie;** N:o 3 **Saint-Saëns;** N:o 4 **Aina Mannerheim, Robert Planquette;** N:o 5 **Gust. Henrikson, Leon. Borwick;** N:o 6 **Maikki Järnefelt;** N:o 7 **Ida Ekman;** N:o 8 **Yvonne de Tréville.***

***Obs.!** Nyttan af en musiktidning för musikbildningen i hemmet torde ej kunna bestridas. Framför dagliga tidningar eger en sådan fördelen att den förvaras och bildar, så att säga, en musikhistorisk uppslagsbok. Rätta platsen för utgifvandet af en musiktidning är hufvudstaden, der musiklifvet är högst och rikast utveckladt. Svensk Musiktidning meddelar ock en kontinuerlig redogörelse för musiklifvet i vår hufvudstad, i landsorten samt i Norges, Finlands och Danmarks hufvudstäder, utförliga biografier med fina porträtt, instruktiva artiklar, följetonger m. m. Musikbilagan innehåller verkligt god musik.*

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen.

Mottagning kl. 9—10 f. m. och 4—5 e. m.

Vallingatan 11, 2 tr.

Frans J. Huss.

Innehåll: Gustave Charpentier (med porträtt). — Wilhelm Herold (med porträtt). — Charpentiers »Louise». — Rousseau som musiker och hans åskådningssätt, jämfördt med Rich. Wagners (forts. o. slut). — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten, från våra grannland och andra land. — Dödsfall. — Annonser.

CENTRALTRYCKERIET, STOCKHOLM, 1903.